

ЕТИЧКИ КОДЕКСИ

у локалној самоуправи

Законитост

Непристрасност

Објективност

Транспарентност

Водич

за грађане/грађанке
за примјену Кодекса
понашања службеника у градској,
односно општинској управи

Законитост

Непристрасност

Увод

Водич за грађане/грађанке за примјену Кодекса понашања службеника у градској, односно општинској управи (у даљем тексту: Кодекс понашања службеника) даје практична појашњења у вези са појединим, важним, аспектима примјене овог кодекса од стране службеника/службеница у управи Општине Прњавор.

Овај водич је, прије свега, намијењен грађанима/грађанкама Прњавора, како би јасније разумјели обавезе службеника/службеница у општинској управи, а у вези са обавезама које за службенике/службенице проистичу из Кодекса понашања службеника, као и обавезе службеника/службеница и тијела у општинској управи који су надлежни за праћење примјене Кодекса понашања службеника.

Такође, овај водич за циљ има и повећање очекивања јавности у вези са етичким понашањем службеника/службеница, те повећање повјерења грађана/грађанки у рад целокупне општинске управе. Услијед своје специфичне природе као комбинације прокламованих начела, односно вриједности и специфичних стандарда понашања, Кодекс понашања службеника захтијева појашњења и тумачења ради његове боље примјене у пракси. Из тог разлога, неопходно је непосредно ангажовање локалних власти али и најшире јавности, како би Кодекс понашања службеника истински представљао морални оквир одговорног понашања.

Водич

за грађане/грађанке
за примјену Кодекса
понашања службеника у градској,
односно општинској управи

Објективност

Транспарентност

Кодекс понашања службеника

Кодекс понашања службеника донесен је од стране министарке управе и локалне самоуправе Републике Српске у марту 2017. године. Његово доношење за циљ има очување, афирмацију и унапређење моралних и етичких начела и вриједности у понашању и поступању службеника/службеница у јединицама локалне самоуправе у Републици Српској, ради остваривања заједничког добра и јачања повјерења јавности у рад органа јединица локалне самоуправе. Кодексом понашања службеника су утврђени принципи дјеловања и понашања на основу којих службеници/службенице у органима јединица локалне самоуправе поступају у оквиру послова радног мјеста.

Такође, Кодекс понашања службеника утврђује и конкретнија правила понашања службеника/службеница у вези са спречавањем сукоба интереса; примањем поклона; тражењем информација од грађана/грађанки у вези са обављањем службених послова; неовлашћеним давањем информација до којих је службеник/службеница дошао/дошла; политичком неутралношћу; све до обавеза у вези са узорним понашањем на радном мјесту и ван радног мјеста; одијевања; опхођења према грађанима/грађанкама и др.

Кодекс понашања службеника обавезује службенике/службенице на етично понашање не само у службеним просторијама, односно у вези са обављањем службене дужности, већ и у ширем контексту односа према грађанима/грађанкама и јавности.

Законитост

Непристрастност

Шта представља кршење одредби Кодекса понашања запослених?

Кодекс понашања службеника прописује да понашање службеника/службеница супротно одредбама овог кодекса представља повреду радних дужности службеника. Ове повреде могу бити лакше и теже, у зависности од тога како их третира Закон о службеницима и намјештеницима у органима јединица локалне самоуправе.

У сваком случају, одлука о томе да ли је било повреда Кодекса понашања запослених, те да ли се ради о лакшој или тежој повреди, доноси се након проведеног дисциплинског поступка, у складу са посебним правилима утврђеним Законом о службеницима и намјештеницима у органима јединица локалне самоуправе и Правилником о дисциплинској и материјалној одговорности запослених у градској односно општинској управи.

Водич

за грађане/грађанке
за примјену Кодекса
понашања службеника у градској,
односно општинској управи

Објективност

Шта могу/требају грађани/грађанке у вези са кршењем Кодекса понашања службеника?

Повреде Кодекса понашања службеника, а посебно она понашања за које се утврди да представљају теже повреде, изазива сумњу у законит, одговоран и непристрасан рад службеника/службеница.

Уколико се овакви случајеви не расправе и не ријеше на транспарентан начин, у складу са одредбама Кодекса понашања службеника и посебних процесних правила вођења дисциплинског поступка, то може подривати повјерење јавности и у рад саме општинске управе. Велики број поступака службеника/службеница који потенцијално представљају повреде Кодекса понашања службеника не би могао ни бити предметом поступања уколико грађани/грађанке као корисници услуга не пријаве сумње у повреде, јер су они, због контакта који имају са службеницима/службеницама у остваривању својих права, често једини који могу сазнати за такве повреде. Стога је изузетно важно да грађани/грађанке реагују на сваку сумњу да је дошло до повреда Кодекса понашања службеника.

Транспарентност

Кодекс понашања службеника омогућава сваком грађанину/грађанки да писаним путем поднесе притужбу на понашање службеника за које сматра да је супротно одредбама овог кодекса.

Ове притужбе разматра начелник/начелница, односно предсједник/предсједница Скупштине Општине уколико се пријава односи на секретара/секретарку Скупштине Општине. Уколико се притужба оцијени основаном, начелник/начелница, односно предсједник/предсједница Скупштине Општине покренуће одговарајући дисциплински поступак за утврђивање дисциплинске одговорности службеника/службенице.

Притужба која се односи на службенике/службенице општинске управе се подноси на сљедећу адресу:

Начелник, Карађорђева 2,

са назнаком:

„Притужба на рад службеника“.

Притужба која се односи на секретара/секретарку Скупштине Општине се подноси на сљедећу адресу:

Стручна служба Скупштине Општине, Светог Саве 10,

са назнаком

„Притужба у области рада Скупштине Општине Прњавор“.

Законитост

Какве су обавезе надлежних тијела у вези са притужбама за повреде Кодекса понашања службеника?

Свака притужба се обавезно разматра од стране начелника/начелнице или предсједника/предсједнице Скупштине Општине.

Они су дужни разматрати притужбу, те покренути одговарајући дисциплински поступак против службеника/службенице, уколико притужбу сматрају основаном. Сам дисциплински поступак, уколико до њега дође, проводи Дисциплинска комисија Општине.

Водич

за грађане/грађанке
за примјену Кодекса
понашања службеника у градској,
односно општинској управи

Непристрасност

Притужба се подноси писаним путем и треба да буде образложена. Иако форма притужбе није прописана, иста би требала да садржи барем сљедеће податке:

1. **Име и презиме пријавиоца,**
2. **Датум подношења притужбе,**
3. **Навођење одредби Кодекса понашања службеника за које се сумња да су повријеђене,**
4. **Опис околности, односно радње за које се сматра да представљају повреду,**
5. **Име и презиме службеника/службенице, или опис радног мјеста, позиције, шалтера и сл, ради лакше идентификације службеника/службенице,**
6. **Доказе о учињеној повреди којима се доказује повреда,**
7. **Потпис пријавиоца.**

По окончаном дисциплинском поступку по притужби, Дисциплинска комисија Општине може:

1. **Обуставити дисциплински поступак против службеника/службенице,**
2. **Изрећи дисциплинску мјеру за повреду радне дужности или**
3. **Ослободити службеника/службеницу од дисциплинске одговорности.**

О изрицању дисциплинске мјере, одлучује начелник/начелница, односно предсједник/предсједница Скупштине Општине.

Објективност

Које мјере су прописане за повреде Кодекса понашања службеника?

Како је већ наведено, повреде Кодекса понашања службеника могу представљати теже или лакше повреде радне дужности. О каквој повреди се конкретно ради и да ли је уопште било повреде Кодекса понашања службеника, односно повреде радне дужности, утврђује се у горе описаном поступку, у складу са горе описаним поступцима утврђивања дисциплинске одговорности.

Закон о службеницима и намјештеницима у органима јединица локалне самоуправе дефинише сљедеће дисциплинске мјере:

За лакше повреде радних дужности:

1. Писана опомена,
2. Новчана казна до 20% нето плате службеника/службенице, у трајању до три мјесеца.

Транспарентност

За теже повреде радних дужности:

1. Новчана казна од 20% до 30% нето плате службеника/службенице, у трајању до три мјесеца, са забраном напредовања у служби о трајању од једне до четири године,
2. Премјештај на радно мјесто ниже категорије и звања у оквиру исте стручне спреме,
3. Престанак радног односа.

Поред наведених дисциплинских мјера, одређене теже повреде, односно понашања службеника/службеница у вези са одредбама Кодекса понашања службеника могу бити и предметом поступака надлежних органа у оквиру прекршајних или чак кривичних поступака, али се ови поступци наравно, воде у складу са другим прописима.

Пријављивање повреда Кодекса понашања службеника веома је важно и са овог становишта, јер може омогућити или барем повећати могућност да надлежни органи сазнају за неетично поступање службеника/службеница које указује на обиљежја прекршаја или кривичних дјела.

Законитост

Непристрасност

Која су права грађана/ грађанки након пријаве повреде Кодекса понашања службеника?

Кодекс понашања службеника, као ни правила по којима се воде дисциплински поступци, не обавезују да се лице које је поднијело пријужбу на понашање службеника/службенице у вези са Кодексом понашања службеника, директно обавјештава у вези са исходима пријужбе. Међутим, оваква обавеза општинске управе произилази из општих обавеза транспарентности рада Општине Прњавор.

Прије свега, надлежне општинске службе у оквиру општинске управе, односно начелник/начелница, најмање једном годишње извјештавају Скупштину о свом раду, те би се и подаци о примјени Кодекса понашања запослених требали наћи у овим извјештајима, односно на дневном реду сједница Скупштине Општине.

Такође, а у складу са одредбама Закона о слободи приступа информацијама, сваки грађанин се може обратити општинској управи захтјевом за слободан приступ информацијама, те тражити информације о поступању по пријави повреде Кодекса понашања службеника.

Захтјев за слободан приступ информацијама може се преузети на интернет страници Општине.

**Кодекс понашања службеника,
као и друге документе и
информације можете преузети
на Интернет страници Општине
(www.opstina-prnjavor.net).**

Водич

за грађане/грађанке
за примјену Кодекса
понашања службеника у градској,
односно општинској управи